

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 " Egyes szám 20 fillér.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő

TÓTH LAJOS

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyitltéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők

Farsang után.

Bolond farsang volt az idei. Karneval herezeg véres ruhában jetent meg az ő birodalmának jobbágysai közt. Hosszu évtizedek óta nem volt a világnak ilyen keserves farsangja.

Mintha böjt lett volna. Mintha a vigalmak útja helyett Kálváriát járt volna az emberiség. A báltermek helyett a hareztereken járt a táncz. Vad, örületes, farsangi táncz, sokaknak az utolsó.

A halál, a pusztulás árnyai tánczoltak az élő árnyakkal. Oroszországban a czári kényuralom lomha monstrumánja vonaglott vézesen, rettenetesen. Remélhetőleg utoljára. A japán földeken ezrek pusztultak el a farsangi tánczban. A nagy orosz hadsereget egymásután érték a döntő vereségek. És benn az európai birodalomban kitört ezalatt a forrongás, amely méhében hordozza a lobogó, népfeltámasztó teljes forradalmat. Pétervár utcáit szegény munkásemberek, asszonyok, gyermekek vére öntözte be. Az

ilyen vérből fakadnak a szabadság rózsái. Moszkvában légből röpi a vérvívó, tigrisszívű Szergiusz nagyherceg, szétfröcsesent vérből jámbor asszonyok szabadságvágy paroxizmusában keresztet rajzolnak a házak falára.

Ebben a jelben fogunk győzni! Ez vezet minket diadalra!

Mintha egy nagy, világrengető, földet megdöngető roppanás hallatszanék a Néva partja mellől. Most omlik össze a czári despotizmus, a kényuralom birodalma.

Es idehaza nálunk is a legörületesebb farsangi táncz járta. A nemzet ítélte a politikai táborok pörös ügyében. Elítélte a házszabályok letipróit és hatalmas diadalra juttatta, Kossuth Lajos eszményében a negyvennyolcas politikát. És ezekután azt hitette volna mindenki, hogy az ügy rendben van. A pör el van intézve. De nem így történt. Megindultak azok a vásári komédiák, amelyeknek hűhója, lármája közt ország kerül eladásra. Bécs nem enged. Bécs nem törődik a nemzet ítéletével. Bécs így gondolkodik. Bécs ezt akarja. Folyton ilyen

ilyen híresztelések röpiülnek át hozzánk a Lajthán tulról.

De hát mit akar Bécs? Az a rövidlátás, az a szűk agyvelejűség, amely a bécsi politikát mindig irányította mindig fogja még a mi utjainkat is kimérni? Olyan magyarország helyzete, mint azé a bitang kutyáé, amelynek gazdája rövidlátó. A rövid látó ur rövid porázra fogja a kutyáját, mert különben nem látná, hogy a saját kutyáját czipeli-e maga után.

Elég! Mi nem vagyunk bitang kutyája higagyvelejű bécsi uraknak. A nemzet feltámadt, a nehéz követ, mit föléje hengerített az öröklött bécsi politika, eldobta magáról. Dugják ujjukat a nemzet vérző átvert mellébe a Tamászkodók és győződjének meg végre, hogy ez a nemzet csakugyan él, csakugyan újra támadott.

Szünjék meg már a farsangi komédia.

Különös dolog. A világ fejtezőjére állását jellemzi, hogy minden rend ellenére fejlődnek az események. Elszállt a farsang. Vége a vigalmaknak s itt a böjt.

TÁRCA.

Az első lépés.

Valami nyomasztó szükség nehezedett a világra. Kénn sűrűn esett az őszi eső az álmos felhőkből, hideg szél sivitott az egészségtelen sár felett, alig járt néhány sötét ember az utcán. A fiatal asszony, aki ott állt az illatos, fűtött szobában, s forró homlokát a hideg ablaküveghez szorította, sívárnak, vigasztalannak látta a világot kívülről s belülről is s boldogtalannak érezte magát, amilyennek még soha. A szívét néma, keserű fájdalom szorította össze, lelkéből lassu egymásután váltak ki a szomorú gondolatok. Irigyelte a munkás asszonyt, aki fejére kapva szoknyáját, karján hordozva a gyermekét baktatott a sáros utcán keresztül nagy igyekezettel. Bizonyosan odasietett, ahol szívesen időzik s szívesen várják az otthonába.

Vidrányi Katiczát a szülei s a maga büszkesége erőltette egy olyan emberhez, akit nem szeretett. Halmos Pál, a negyvenes években levő dusszagdag gyáros elég esinos ember volt még, akiben asszony az örömet lelhetette, s Katicza szülei boldogok voltak, midőn megkérte a leányuk

kezét. Katicza is örvendett, mikor a gyáros örök szerelmet esküdött neki. Katicza soha nem volt még szerelmes, nem tudta, mi az boldognak, vagy boldogtalannak lenni. Huszonegyéves korában ment férjhez s eddig nem történt meg vele egyszer sem az eset, hogy egy férfi hatása erősebben dobogtatta volna meg a szívét. A szerelmen nem hitt, azt gondolta, hogy ez csak a regényekben s az ujságok öngyilkossági rovatában létezik. Néha, amikor hallott valamelyik barátnője szerelmi boldogságáról vagy boldogtalanságáról, hitetlenül mosolygott s megrázta szőke, göndör fejekéjét. Nem értette mi az: szeretni.

Hanem amikor vőlegénye megesőkolta, kellemes borzongást érzett. Ez hát a szerelem? gondolta magában, aztán megnyugodott abban, hogy ha van is esetleg szerelem, az nem valami nagy dolog. S mosolyogva, nyílt homlokkal, higgadtan lépett az oltár elé a gyáros oldalán, aki imádta őt.

Halmos Pál a munka embere volt. Első feleségét a pénze miatt vette el s e pénzzel sikerült neki gazdag emberré lenni. De nem élt boldog házasságot. Nem szeretete az asszonyt, aki közönséges lélek volt s nem egyszer hányta a szemére, hogy csak a pénze miatt vette el. Talán ha meg nem hal idejekorán, el is vált volna tőle, visszaadván neki kamatostól a sokat felhánytorgatott hozományt. De erre

nem volt szükség. Mielőtt kijegecesedett volna a férj lelkében a válás gondolata, meghalt az asszony s Halmos Pál szabad lett.

Már röviddel a temetés után kitzte magának Halmos Pál az új életeét: boldog akart lenni. S elindult keresni egy nőt, akit szeressen. S rá akadt a szép Vidrányi Katiczára. A negyvenéves férfi egy husz éves ifju lánjjával lobogott a szép hideg leányért s határtalanul boldog volt, midőn az nyugodtan, minden zavar és felindulás nélkül mondta neki. „Igen, szolt már nekem a mama is. Hát nem bánom, a felesége leszek.”

Igy is lett. A mézes heteket a Rivierán töltötték el. A gyönyörű olasz ég alatt, az ifju s gazdag párok zajos társaságában elég jól érezte magát a kis menyecske. Az ura pazar fényűzéssel vette körül el-leste meg a gondolatát is s rabszolga módjára hajolt meg felesége akarata előtt. Elmúlt aztán néhány hét, a mámor elszállt a pár lelkéből. Hazajöttek s a férfi ismét a dolga után nézett, mely őt nap-hosszat lekötötte. Az asszony egyedül ült odahaza órákon keresztül a fényes uri lakásban s ráért gondolkodni. Eleinte úgy találta, hogy az élet kissé unalmas. Sokkal szebb volt utazgatni a gyönyörű Rivierát végig barangolni, az emberek zajában s társaságában közömbös, kedves dolgokkal foglalkozni. Most, hogy egyedül maradt

A farsang esupa vért árasztott, golyót, akasztófát hagyott emlékjelül s ime jó a böjt, amely önmagát, az önmaga lényegét czáfolja le. Jó a hír Oroszországból hogy a csár alkotmányt akar adni népének. Manifesztumot boesát a jámbor muzsikokhoz, akiknek megígéri, hogy megadja a szabadságukat. És azt írja manifesztuma végén a zsarnok csár:

Isten áldása legyen ezen elhatározásomon!

Közeledig tehát a népek farsangja.

És nálunk is. Az uralkodó magaelé ezítálta az összes politikai pártok vezéreit. Mi lesz ennek a következménye, ma még nem tudni. De hogy lesz már valami az bizonyos. Így vagy úgy, de lesz a mai bizonytalanságnál. S ami lehet, az is könnyen kiszámítható. A nemzetnek győzni kell. Az igazság a nemzeté és elföldelni, lakat alá tenni egy nemzet igazságát nem lehet.

Szóval, amit a farsang elmulasztott, meghozza azt a böjt. Eljő még a mi farsangunk. És böjttől-jenek ezután azok, akiknek ugyanis hosszú farsangjuk volt. A jövődó a szabad emberiség, a jogé, az igazságé.

Pusztá szavak.

Lezajlott a két márcziusi ünnep. Az egyik a szabadság születése, a másik a szabadsághős halála. Csodálatos véletlen. Először ünnepeljük a születést az életet a szabadságot és röviddel utána következik a halálnak az elmulásnak, az enyészetnek szomorú évforduló ünnepe. Ez a mi sorsunknak hű képe. Nem a halál után következik a diadalmas föltámadás az újjászületés, hogy aztán időtlen időnkig büszkén hirdetnők szabad, független voltunkat

az urával, a gondolkodásra nem volt más témája mint a férje, a lelkét nem foglalkoztathatta más, mint a házassága — s kezdte az életet üresnek találni. Aztán rájött, hogy ő tulajdonképpen nem is szereti a férjét, amint nem szeret senkit sem a világon. De rájött arra is, hogy szeretne szeretni valakit, hogy hiányzik neki valamije, valakije, amit pedig már elvesztett mindörökre. Le van kötve a becsületével, az esküjével egy emberhez, aki bármilyen jó és hű is hozzá, mégis közömbös idegen marad ránézve mindörökre.

Most, hogy megértette a házasságot, megértette, hogy mit jelent az, ha egy férfi s egy nő mindörökre egymáséi lesznek — világos lett előtte, hogy végtelen boldogság lehet az, ha két ember szereti egymást. Ebből a boldogságból neki nem lesz soha része. Egyhangú jólét, amely mi kívánni valót sem hagy hátra, szürke tisztesség és sívár unalom várakozik reá. Sajnálni kezdte, hogy férjhez ment. Mint leány voltak illúziói legalább, ha szerelem boldogságát nem is érezte soha.

— Várnom kellett volna, gondolta magában sokszor — míg megszeretnek valakit.

S elkecseregett, elkedvetlenedett a fiatal asszony. Férje észrevette a változást, de nem tulajdonított neki nagy jelentőséget. Mint üzletember se ideje, se érzéke nem volt hozzá, hogy felesége lelki állapotát

hanem megfordítva, alig született meg a megváltó eszme, a szabadság már is elérkezik a kéréletlen halál és sötétséggel borítja be az ország szabadság egét és a nemzetet megfosztva a diadalmamortól a sötét kétségbeesés sötét sirjába taszítja.

Két ünnepet ültünk márczius 15-ét és márczius 20-át. Ez a két dátum ma már fogalomná vált Magyarországon. Az egyik az első jelenti a tetteknek az akaratának az életrekelésnek nagyszerű eszméjét, a második pedig a lemondás.

Márczius idusát nagy hangon ünnepelte a nemzet. Fölhangzott az a dicső nemzeti dal, a nemzet ajkán és hallottuk újra a szent esküvés: Rabok tovább nem leszünk.

Elmondták az obligát nagy hangú beszédeket, az ünnepi szónokok, melyben felhívták a népet, hogy legyen fogadalmat a szabadságra, melyért ha kell elmegyek a halálba is. És a nép mint mindig most is óriási lelkesedéssel hallgatta a szónokok szavait és letette az esküt a szabadságra.

Öt nap múlva aztán lehajtott fővel állott meg a nemzet ami nagy hősi sírja előtt. Szomorú szívvel néztünk vissza a nagy férfiu dicső muljára és újból felbuzdul bennünk a vér és a lelkesedés a nagy szabadsághős nagy tetteire való visszaemlékezés hatása alatt. Méltók leszünk nagy hősi sírjához, aki miként a megváltó értünk küzdött és értünk szenvedett és aki miértünk hordta a számkivetés tövis-koszorúját.

Igy ünnepeltük ami márcziusi ünnepeinket és az ünnepek után ismét megkezdődött a végtelen a prózai hétköznapiak. Azok a kétségbeesés, közönyös, rideg hétköznapiok a szabadságünnepek fogadalmainak óriási ezüfolatai.

Elkezdődik újra a szolgáltság, az a nemzet, aki még tegnap esküdött a szabadságra, újra rabigába hajtja a nyakát és vonszolja a jármot reggeltől-napestig. Az a nemzet, aki tegnap megfogadta, hogy méltó lesz Kossuth Lajos emlékéhez, ma már újra kufár, szolgáló. A sok szép beszéd, szónoklat költemény és fogadalom mind csak a pusztába kiáltott szónak bizonyult.

És odaát a szomszéd országban melyet a Lajta vize választ el tőlünk, mosolyogva nézik ami nagy felbuzdulásunkat. Ők már nem ismerik a hasonló fogadalmakat és nagyon jól tudják annak a valódi értékét és azt is jól tudják, hogyha eszünkbe jut-

boneolgassa. Boldog volt s megelégedett, nem látta, hogy a fiatal asszony mosolya mögött kedvetlenség és halálos, fanyar unalom rejtőzik.

S ahogy kinézett az ifjú asszony az esős őszi délután a kietlen sáros utcára, rossz gondolatok cikáztak végig a lelkén. Az imént levelet hozott neki a posta, valami ifjú urtól, akit kétszer látott életében. Egy csinos képű, jól öltözött ügyes legényke, aki tüzesen udvarolt neki a minap a színházban s most arra bátorzkodott, hogy levélben jelentette be látogatását, irván, hogy olyan időben jön, amikor a férj nincs itthon.

S gondolkozott az asszony, mit csináljon a levéllel. Tűzbe dobja-e vagy válaszoljon-e rá!

Oly unalmas, sívár az élet — kell valami szórakozás. Ha nem is boldogság, ha nem is gyönyörűség, de kell valami más, valami új, mert az a kényelmes szenvedélytelen egyhangúság borzasztó.

S az unatkozó menyecske válaszolt a levélre. Megtette az első lépést.

Igy bukik el a legtöbb asszony, aki csak azért megy férjhez, hogy éppen férjhez menjen. Ilyen közönségesen, ilyen nyugodt megfontolással s ilyen durván.

Kádár László.

na esetleg egyszer a fogadalmunkat, komolyan venni, akkor tudni fogják ők a magyart észretéríteni.

Azért mosolyognak ők most is, ami nemzeti felbuzdulásunkon és nevetnek azon az álmon, amit mi nemzeti vívmánynak nevezünk.

Mi pedig újra elkezdjük a hétköznapiakat és egészen elfeledjük azt, hogy valaha Meddig lesz ez még így?

M. L.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Keeskenéti Pethes Tibor a Heves város és vidéke takarékpénztár újonnan kinevezett könyvelője f. hó 18-án Jászapáti eljegyezte Szabó Mezey Erzsikét, Szabó Mezey Sándor testvérhugát.

— **Gróf Keglevich Gyula a főrenpiháiban** A főrendiház igazoló bizottsága f. hó 16. ülésén elhatározta, hogy gróf. Keglevich Gyula a nagyfűgédi választó kerület volt szabadelvű párti jelöltje meghívó levelének kieszközlését ajánlja a plenumnak.

— **Megyegyülés.** Hevesvármegye törv. hat. bívottsága f. hó 27-én és a következő napokon tartja évnegyedes közgyűlését.

— **Nyitvancs köszönet.** A kolozsvári márczius 15-iki állandó bizottság mindazoknak, kik a hevesi kaszinó márczius 15-iki társasvárosáján a szabadságszobor alapja javára összegyűjtött 20 k. 6 fillérhez adományokkal hozzájárultak, a hazafias ügy érdekében ez uton is hálás köszönetét fejezi ki. Mindaddig míg ez összeget a több oldalról begyűlt összegekkel együtt hirtalpiag is nyugtázná, a 20 k. 6 f. vételét lapunk f. szerkesztőjéhez intézett levélben Ferenczy Gyula pénztáros köszönettel nyugtatta.

— **Műkedvelő előadás Átányon.** Az átányi iparosság f. évi márczius hó 25-én, a kaszinó termében a szegényalap javára műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat tartott, mely alkalommal színre került: „A tót leány.” népszínmű. A műkedvelő előadással részletesebben jövő számunkban foglalkozunk.

— **Rabló cigányok.** A kömlői esendőr járó több körözött oláheigányt fogott el a napokban, kik a fűzesabonyi vásárban és másutt elkövetett lopásokban részesek. A helybeli esendőrök átvetta a foglyokat, kik ez idő szerint a hevesi kir. járásbíró-ság fogházában vannak. A bilincsbe vert és esendőrök által kísért cigánykaravánnak sok bámulója akadt, melyre alaposan rá is szolgáltak, különösen egy vén anyóka — tán a vajdának a felesége — a ki tipikus figurája a csalafinta és ravasz öreg cigányasszony fajtának.

— **A pajkos gölya.** Bő istenáldása volt e héten egyik egri polgárember: Nagy Sándor házában. Egy éjszaka ellátogatott a gölyamadár és nem kevesebb mint 3 babával ajándékozta meg a feleségét. A hármak közül az egyik holtan született, egy másik torzszülött volt. A harmadik gyermek azonban életben volt és valószínűleg életben is marad. A boldog anya a körülményekhez képest jól érzi magát.

— **Sáska-irtás.** Egerben s a Tiszamentén a múlt nyáron nagy sáskajárás volt, melynek végzetes következménye azonban csak az idén lehet, ha a sáskairtást kellő időben és mérvben nem fogantossítják. E v égből a napokban az alispáni hivatalban a marokkói, illetve olasz sáska irtása tá rgyában szakértekezlet tartatott, melyben Jablonovszky József, a m. kir. rovar-tani állomás főnöke, továbbá Egerváros gazdasági tanácsosa és Nagyiván, Tarnaszentmiklós és Pély községek előjárói v ettek részt.

A természet kedvelőinek!

Tarcali teleptünk a kerekedelmi, kerti és dísznövénnyek jól gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magv. irk

a legfrissebbek a mellett megjelentek és minden 5 kor-t meghaladó rendelés poronment

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Köztük több újdonság is Pelargóniák leg híresebb fajai. Szamócék Magus törz-ű **köszméte- és ribiszke-ék**

— **Több millió fajliszta, dús gyökerű — gyümölcs- és díszfa csemegé.**

Minden talajban díszlő téli évelő virágfajok.

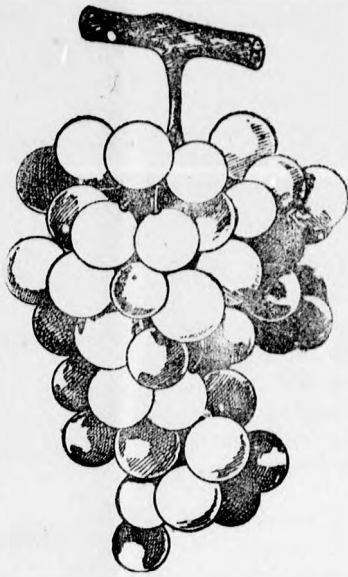
Szőlőkötéshez legalkalmasabb jutafafonál és egyéb kertészeti különlegességek.

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmodernebb izlés alkalmazásával, Levélbeli megrendelésre a legpontosabban szolgáljuk ki

Eötvös Lajos társai keresk. kertészete
Tarcal (Zen plén-megye.)

A legszebb alaku és legnagyobb súlyu takarmányrépáért és konyhakerti terményért 50. 20. és 10. korona jutalom aranyban. 5-5

„Milleniumtelep” Nagyösz.

18-20 Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola áll mi segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY** félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér
Csak RETHY-félet fogadjunk el!

The Lucifer

The Lucifer

Budapest VII. Erzsébet-körút 35.

A gyermekek legnagyobb

öröme.

Összeállított bűvészdobozok.

Tartalmaz: 7, 9, 15, 18, 21, 24, 28 féle mutatványt. Ára 1, 2, 3, 5, 7, 9, 12-50 koronás dobozokban.

Ezen bűvészdobozok ügyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkozásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyrázattal és ábrákkal van ellátva. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Postai szétküldés utánvét mellett pontosan eszközöltetik.

Borotva fölösleges! Rasol!

Kés nélkül borotvál!

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Aki pénzt akar megtakarítani!

Aki időt akar megtakarítani!

Aki bőrbetegségnek nem akarja magát kiténni, az

RASOL-tal borotválkozik.

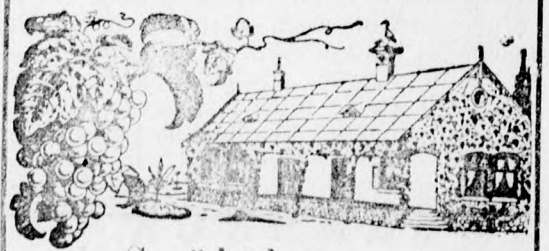
Egy kilogram ára (elegendő 30-szori bekenésre) helyben 2.40 kor., vidékre 3 kor., előleges beküldése mellett francó utánvéttel 50 fillér drágább

Egyedüli készítő:

„Rasol” Vegyipar Vállalat

Budapest, IV. Váci-körút 55.

Raktár: Török József gyógyszerésznél. Király-utca 12.

Szőlőlugast

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kúszó természetű), mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz ezért nem értek el eredeténél eddig. Hol lugsanak alkalmas fajt ültettek azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima ültetésben és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőültvénytelep

NAGY-KACYA (BIHAR M.)

3-10

A „Hevesmegyei Agrár Takarékpénztár részv. társ.”

EGER. (városház épület.)

Igen jutányos feltételek mellett nyújt tetszés szerinti időtartamu

törlesztéses kölcsönt

földbirtokra és városi házakra.

**BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK és egyéb mező-
GAZDASÁGI GÉPEK**

5-10

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A Magyar Királyi Államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 82.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.